

MỤC TIÊU MÔN HỌC
• HIỂU ĐƯỢC ĐẶC THÙ KHI KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG . • HIỂU NỘI DUNG CHÍNH KHI KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG • VẬN DỤNG KIẾN THỨC KIỂM TOÁN ĐẠI CƯƠNG ĐỂ THỰC HÀNH KIỂM TOÁN MỘT SỐ NGHIỆP VỤ

TÀI LIỆU THAM KHẢO
• Giáo trình kiểm toán ngân hàng • Sách: Quản trị ngân hàng, Các định chế tài chính (đọc của nhiều tác giả) • Sách nghiệp vụ tín dụng, kinh doanh ngoại hối, kế toán ngân hàng. • Văn bản về kiểm toán kiểm soát nội bộ của NHNN (QĐ số 36 và 37), luật TCTD năm 2010 • Các văn bản nghiệp vụ ngân hàng khác • Các trang web của ngân hàng, kiểm toán

YÊU CẦU ĐỐI VỚI SINH VIÊN
• Kiến thức nền: tín dụng, kế toán DN, NH, lý thuyết kiểm toán, kinh doanh ngoại tệ • Bình luận tình huống • Làm báo cáo thực tế và trình bày trước lớp • Nghe báo cáo của công ty kiểm toán và so sánh với lý thuyết • Điểm giữa môn 30%, kiểm tra học phần 70%

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG

TỔNG QUAN

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN

I. Những nét khái quát về ngân hàng

II. Đặc điểm kiểm toán ngân hàng

1. Đặc điểm tổ chức, hoạt động kinh doanh NH
2. Kiểm toán ngân hàng-sự khác biệt với kiểm toán DN

III. Các lĩnh vực kiểm toán NH

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN

I. Những nét khái quát về ngân hàng

1. Các nghiệp vụ kinh doanh chính của ngân hàng.
2. Rủi ro trong hoạt động của NH
3. Giám sát hoạt động kinh doanh ngân hàng
4. Báo cáo tài chính ngân hàng

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN

I. Những nét khái quát về ngân hàng

1. Các nghiệp vụ kinh doanh chính của NH.

1.1 Nghiệp vụ nguồn vốn

- Các nghiệp vụ để hình thành nên vốn CSH
- Nghiệp vụ nhận tiền gửi
- Phát hành chứng khoán Nợ
- Vay ngân hàng khác
- Các nghiệp vụ tài sản Nợ khác

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN

I. Những nét khái quát về ngân hàng

1. Các nghiệp vụ kinh doanh chính của NH.

1.2 Nghiệp vụ sử dụng vốn

- Nghiệp vụ ngân quỹ
- Nghiệp vụ tín dụng
- Nghiệp vụ đầu tư:

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN

I. Những nét khái quát về ngân hàng

1. Các nghiệp vụ kinh doanh chính của NH.

1.3 Nghiệp vụ kinh doanh, dịch vụ khác

- Mua bán ngoại tệ, kim loại quý
- Dịch vụ thanh toán - chuyển tiền
- Dịch vụ bảo lãnh

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN

I. Những nét khái quát về ngân hàng

3 Giám sát hoạt động kinh doanh ngân hàng

3.1 Các tổ chức thực hiện giám sát

- Ngân hàng nhà nước
 - Vụ thanh tra ngân hàng
 - Bảo hiểm tiền gửi
- Bộ tài chính/UBCKNN
- Các tổ chức quốc tế: ủy ban Basel
- Nội bộ các ngân hàng: Ban kiểm soát HĐQT

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN

I. Những nét khái quát về ngân hàng

2. Rủi ro trong hoạt động của Ngân hàng

- Rủi ro tín dụng
- Rủi ro lãi suất
- Rủi ro ngoại hối
- Rủi ro thanh khoản
- Rủi ro hoạt động ngoại bảng
- Rủi ro hoạt động ngoại bảng

CÓ NHIỀU CÁCH PHÂN LOẠI RỦI RO

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN	
I. Những nét khái quát về ngân hàng	
3	Giám sát hoạt động kinh doanh ngân hàng
3.2	Nội dung giám sát: Các hệ số an toàn
•	Tỷ lệ an toàn vốn tối thiểu $\geq 8\%$ (Vốn tự có / Tổng tài sản “có” rủi ro)
•	Tổng dư nợ cho vay của tổ chức tín dụng • 1 KH $\leq 15\%$ VTC, $\leq 25\%$ VTC (bao gồm bảo lãnh) • Nhóm KH $< 50\%$ VTC
•	Hệ số thanh khoản
•	 (xem 457/2005/QĐ-NHNN NGÀY 19 / 4/ 2005 và QĐ 18,2007/NHNN)

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN	
I. Những nét khái quát về ngân hàng	
4.	Báo cáo tài chính ngân hàng (VAS 21 và VAS 22)
	Các nguyên tắc lập và trình bày BCTC
•	Giả định hoạt động liên tục.
•	Cơ sở dồn tích
•	Nhất quán
•	Trọng yếu và tập hợp
•	Bù trừ

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN	
I. Những nét khái quát về ngân hàng	
4.	Báo cáo tài chính ngân hàng (VAS 21 và VAS 22)
Bảng CĐKT	
* Trình bày các nhóm TS, Nợ phải trả theo bản chất và tính thanh khoản giảm dần tương ứng với kỳ đáo hạn của chúng	
* Trình bày tách biệt số dư TG của NH tại NH khác trên thị trường tiền tệ và các khoản TG của NH khác	
— Cho biết mối liên hệ, sự độc lập của NH với NH khác	

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN	
I. Những nét khái quát về ngân hàng	
4.	Báo cáo tài chính ngân hàng (VAS 21 và VAS 22)
NỘI DUNG	
<u>Tài sản Có:</u>	nguồn lực do DN kiểm soát
-	Có được từ kết quả kinh doanh trước đây
-	Hy vọng sẽ thu được lợi ích kinh tế trong tương lai
<u>Tài sản Nợ:</u>	
-	Nợ hiện tại hình thành từ các hoạt động trong quá khứ.
-	Thanh toán Nợ sẽ làm mất đi các lợi ích kinh tế của DN
<u>Vốn chủ sở hữu</u>	
TSC, TSN, VCSH ➡	Đánh giá tình trạng tài chính

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN
I. Những nét khái quát về ngân hàng
4. Báo cáo tài chính ngân hàng (VAS 21 và VAS 22)
Báo cáo kết quả hoạt động kinh doanh NH phải trình bày các khoản thu nhập và chi phí theo BẢN CHẤT của chúng Các khoản lãi - lỗ phát sinh từ các giao dịch được ghi nhận trên cơ sở thuần: * Thanh lý CK kinh doanh, CK đầu tư * Kinh doanh ngoại hối Thu nhập lãi, CP lãi được trình bày riêng để xác định yếu tố cấu thành lãi thuần và lý do thay đổi lãi thuần

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN
I. Những nét khái quát về ngân hàng
4. Báo cáo tài chính ngân hàng (VAS 21 và VAS 22)
NỘI DUNG <u>Thu nhập</u>: Các lợi ích kinh tế tăng lên do có luồng thu, hoặc Tăng tài sản, giảm nợ dẫn tới tăng VCSH gồm doanh thu và các khoản khác <u>Chi phí</u>: Giảm lợi ích kinh tế do có luồng chi hoặc giảm giá trị tài sản hoặc phát sinh khoản nợ dẫn tới giảm VCSH TN, CP → đánh giá kết quả hoạt động

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN
I. Những nét khái quát về ngân hàng
4. Báo cáo tài chính ngân hàng (VAS 21 và VAS 22)
NỘI DUNG ✓ Cần phân biệt Tài sản hoặc Nợ phải trả ngắn hạn - dài hạn ✓ Nếu không phân biệt được thì Tài sản hoặc Nợ phải trả trình bày thứ tự theo tính thanh khoản giảm dần ✓ Chi phí được trình bày theo Chức năng hoặc theo Tính chất

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN
I. Những nét khái quát về ngân hàng
4. Báo cáo tài chính ngân hàng (VAS 21 và VAS 22)
NỘI DUNG <u>Thuyết minh BCTC</u> ✓ Đưa ra các thông tin về cơ sở dùng để lập BCTC ✓ Các chính sách kế toán cụ thể được chọn và áp dụng đối với các giao dịch ✓ Các thông tin bổ sung cần thiết ✓ Những thay đổi liên quan đến nguồn vốn CSH ✓ Hình thức: Trình bày có hệ thống

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN	
I. Những nét khái quát về ngân hàng	
4. Báo cáo tài chính ngân hàng (VAS 21 và VAS 22)	
NỘI DUNG	Đo lường các yếu tố trong BCTC ✓ Chi phí ban đầu (giá gốc) ✓ Chi phí hiện tại (Giá thị trường) ✓ Giá trị có thể thực hiện (thanh toán) ✓ Giá trị hiện tại

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN	
I. Những nét khái quát về ngân hàng	
4. Báo cáo tài chính ngân hàng (VAS 21 và VAS 22)	
<u>NH phải trình bày</u> (Trên thuyết minh BCTC) - CÁC NGHĨA VỤ NỢ TIỀM ẨN và CÁC CAM KẾT KỲ HẠN CỦA TS và NỢ PHẢI TRẢ - SỰ TẬP TRUNG CỦA TS và NỢ PHẢI TRẢ - TỶ LỆ CỦA KHOẢN CHO VAY và ỨNG TRƯỚC - DỰ PHÒNG RỦI RO CHUNG – PHÂN TRÍCH LẬP TỪ LN SAU THUẾ - TÀI SẢN ĐƯỢC SỬ DỤNG ĐỂ ĐẢM BẢO HOẠT ĐỘNG NHẬN ỦY THÁC	

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN	
II. Đặc điểm kiểm toán ngân hàng	
1. Đặc điểm tổ chức, hoạt động kinh doanh NH 2. Đặc điểm kiểm toán ngân hàng- sự khác biệt với kiểm toán DN	
	

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN	
II. Đặc điểm kiểm toán ngân hàng	
1. Đặc điểm tổ chức, hoạt động kinh doanh NH NH có mạng lưới chi nhánh rộng: phân quyền nhiều, có mối liên hệ tổ chức, nghiệp vụ tạo khó khăn trong thu nhận, xử lý thông tin, quản lý lề lối làm việc Hoạt động kiểm toán gặp khó khăn do không thể kiểm tra hết các chi nhánh, rủi ro phát hiện cao	

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN
II. Đặc điểm kiểm toán ngân hàng
1.Đặc điểm tổ chức, hoạt động kinh doanh NH
➢ NH cất giữ số lượng tài sản tiền tệ rất lớn của nhiều chủ sở hữu, có thể thay đổi nhanh về giá trị : đòi hỏi an toàn cao Ảnh hưởng đến toàn bộ nền kinh tế do đó cần có nhận xét thận trọng trong quá trình kiểm tra, kiểm toán ➢ <u>Rủi ro</u> tiềm tàng cao, nghiệp vụ đa dạng, phức tạp, chi tiết, có tính dự đoán cao: đòi hỏi một hệ thống kế toán và kiểm soát nội bộ chặt chẽ Đánh giá tính hữu hiệu của hệ thống kiểm soát nội bộ là công việc chiếm nhiều thời gian của kiểm toán viên

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN
II. Đặc điểm kiểm toán ngân hàng
1.Đặc điểm tổ chức, hoạt động kinh doanh NH
➢ Mức độ ứng dụng công nghệ thông tin trong xử lý nghiệp vụ cao, có khả năng thực hiện giao dịch và truy cập tự động Kiểm toán hệ thống thông tin là bước đầu tiên, quan trọng khi bắt đầu kiểm toán ➢ Có nhiều nghiệp vụ liên quan đến các quốc gia khác Kiểm tra, xác nhận gặp trở ngại do khác biệt về địa lý

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN
II. Đặc điểm kiểm toán ngân hàng
1.Đặc điểm tổ chức, hoạt động kinh doanh NH
➢ NH thường thực hiện nhiều cam kết quan trọng mà chưa có sự chuyển dịch ngay về vốn: rủi ro cho tương lai Cần quan tâm đánh giá ảnh hưởng của các nghiệp vụ này đến thời kỳ hoạt động tới tuy hiện tại chưa ảnh hưởng trực tiếp đến kết quả BCTC Tuy nhiên môi trường hoạt động rủi ro thấp, không cần phản ứng nhanh, tính kỷ luật cao, chi tiết, cụ thể và chính xác - nhân viên cần làm theo quy trình Tiếp cận kiểm toán theo hệ thống sẽ có hiệu quả

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN
II. Đặc điểm kiểm toán ngân hàng
2. Kiểm toán ngân hàng-sự khác biệt với kiểm toán DN
- Thực hiện thử nghiệm liên quan đến xử lý nghiệp vụ trên máy tính là quan trọng - Có hạn chế kiểm toán do ảnh hưởng từ việc tổ chức phân tán về địa lý và nghiệp vụ - Số lượng giao dịch quá lớn ảnh hưởng đến chọn mẫu thử nghiệm - Hoạt động kiểm kê không nhiều do không có tài sản tồn kho nhiều - Có thể sử dụng kết quả kiểm toán nội bộ

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN	
III. Các lĩnh vực kiểm toán NH và những lưu ý khi kiểm toán	
Các lĩnh vực kiểm toán NH quan trọng ✦ Tín dụng và các khoản dự phòng tổn thất . ✦ Đánh giá các công cụ kinh doanh, cụ thể là các sản phẩm phái sinh ✦ Mức độ chính xác của các sổ dư tài khoản của NH này tại NH khác - NV trên thị trường liên NH ✦ Nghiệp vụ huy động vốn	
	

KIỂM TOÁN NGÂN HÀNG-TỔNG QUAN	
III. Các lĩnh vực kiểm toán NH và những lưu ý khi kiểm toán	
Và những lưu ý khi kiểm toán - Cần hiểu biết về hoạt động kinh doanh NH - Cần hiểu biết rủi ro tiềm tàng của NH - Cần có hiểu biết về KSNB NH và rủi ro kiểm soát từng loại hoạt động	
	